PROBLEMATICA REALISMULUI ŞI A FEMEII ÎN OPERA LUI MAN-SIK CHAE [1]

JEONG O PARK[2]
Hankuk University of Foreign Studies, Seoul

REALISM AND THE WOMAN IMAGE: TWO MAJOR ISSUES
IN MAN SIK CHAE NOVELS

Abstract

This paper discusses, from a historical point of view, the major directions in Korean realist literature. Korean literary realism was influenced by the Japanese style in the early 20s, due to the Japan military occupation of the country during the first half of the 20th century. The main features of Korean realism in literature were: the lack of scientific approach; poverty, as a recurrent theme; the search for objectivism; the uniformity of the literary form, i.e. short novels. Man Sik Chae is one of the most important Korean realist writers, in whose works we find all these themes, along with a special interest in the place of women in Korean society.
Keywords: realism, objectivism, Korean fiction, novel.

1. Situaţia realismului în proza coreeană. Câteva precizări de istorie generală şi literară

După anexarea Coreei (1910), Japonia s-a bazat pentru a o conduce, în primul rând pe forţă. Mişcarea de Independenţă Samil (1919) i-a forţat pe japonezi să mute accentul de pe controlul militar pe cel cultural. Schimbarea în sine a fost o parte a colonizării japoneze. Ei au continuat la impunerea unei cenzuri stricte. Pentru coreeni, Mişcarea Samil a marcat o schimbare radicală nu numai pe plan politic şi social, ci de asemenea pe plan spiritual. Mişcarea, natural, a

[1] This paper was supported by Hankuk University of Foregin Studies Research Found 2008
[2] Prof.dr.Jeong O Park predă la Universitatea Hankuk, Seoul, Korea, decan la College of Central and East-European Studies şi şeful catedrei Romanian Cultural Studies. Membru al Korean Asociation of Balkan, Central and East-European Studies. A fost profesor invitat la Berkley University, California, U.S.A. Domenii de interes: literatura comparată, literatura şi civilizaţia românească, studii politice, studii culturale. Email: noonpark55@naver.com

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

avut o influenţă radicală asupra valorilor coreene. Lucrările literare, a căror publicare a crescut mult în anii 1920, reflectă schimbarea socială din acea perioadă.

Faptul că anii ’20 au cunoscut o dezvoltare remarcabilă atât calitativă cât şi cantitativă a activităţii literare, confirmă teoria generală a artei, că o schimbare în valorile sociale încurajează activitatea creatoare artistică. Intelectualii şi scriitorii din acea perioadă au început să scrie pentru a-şi elibera sentimentele generate de represiunea politică şi socială şi de conflictul dintre o cultură heterogenă şi propria lor cultură. Ei au scris despre suferinţele acelui moment istoric surprinzând spiritul perioadei. Conducătorii acestei mişcări reformatoare au iniţiat o mişcare culturală al cărei ţel suprem a fost lupta pentru independenţă şi împotriva feudalismului.

Scopul principal al mişcării anilor ’20 a fost trezirea propriei conştiinţe naţionale. Mişcarea a fost condusă de intelectuali şi studenţi, aflaţi mereu în prima linie a conştiinţei morale coreene. Scriitorii acelei perioade au îndemnat în operele lor, direct sau îndirect, la trezirea naţională exercitând o mare influenţă asupra cititorilor. În operele lor era prezentă pe de o parte critica colonialismului şi pe de altă parte ideea înlăturării rămăşitelor feudale.

Tinerii intelectuali ai anilor ’20 au fost puternic influenţaţi de ideologia naţionalistă ca reacţie la situaţia grea în care se afla ţara lor. Ei s-au angajat direct sau indirect într-o nouă mişcare culturală în jurnalistică şi au introdus curentele literare vestice. Curentele literare vestice ale acelei perioade (naturalismul şi realismul), au fost transformate în cadru coreean.

După Mişcarea Samil, literatura coreeană s-a dezvoltat sub semnul realismului, specia literară cea mai evoluată fiind nuvela.

Subiectul lucrărilor lui, Gwang-Su Yi, cum ar fi *Sóndoja* (*Conducători*, 1924), *Jaesaeng* (*Renaşterea*, 1924), şi *Górukhaniúi jugúm* (*Moartea sfântului*) a fost rezistenţa gradată, în scopul recuceririi independenţei naţionale. Influenţat de teoriile religioase, umanitare şi artistice ale lui Tolstoi, Gwang-Su Yi, a realizat lucrări realiste într-o perspectiva naţionalistă. Se poate spune că el a pus bazele realismului în literatura coreeană. Alţi scriitori ca Dong-In Kim, Jin-Gón Hyón, Sang-Sóp Yóm, Do-Hyang Na, Su-Hae Choe etc. au tratat subiecte strâns legate de suferinţele perioadei, descriind mizeria claselor sociale inferioare.

Changjo este prima revistă literară din Coreea. Primele două numere au apărut la Tokyo în anul 1919 iar după Mişcarea Samil s-au tipărit în ţară încă şapte numere. În această revistă s-a folosit pentru prima dată în istoria literaturii coreene termenul de *realism*, fiind pus în opoziţie cu didacticismul operei lui Gwang-Su Yi.[3] Cu toate că scriitorii de la *Changjo* îşi propuneau să reflecte cu fidelitate realitatea vieţii, erau departe de o înţelegere mai adâncă a conceptului

[3] Byóng-Ghól Kim, *Realism munhakron*, Úlzumunko, 1976, p. 206; Dong-Gyu Pak, *Hyóndae hankuksosólúi sóngkyók yónku*, Munhaksekzesa, 1981, p. 79.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

aşa cum se cristalizase acesta în Franţa. Sintagma lui Agosti *fixed realism*[4] este cea mai potrivită pentru a caracteriza realizările scriitorilor de la *Changjo.* Studiind în Japonia, scriitorii coreeni nu luaseră contact direct cu ideile realismului european şi cu realizările literare ale acestuia ci cu literatura niponă care fusese influenţată de mişcarea literară eurropeană.

La începutul anilor ’20 s-au înregistrat în Coreea fenomene de mixare a mai multor curente literare, între care este greu să se facă o delimitare clară. Astfel, în acea perioadă, naturaliştii coreeni au fost puternic influenţaţi de mai multe curente iar operelor lor prezintă caracteristici variate.

Oricum nuvelele coreene realiste şi naturaliste fuseseră sub influenţa realismului şi naturalismului vestic japonizat şi, destul de ciudat, subiectivismul originar al primelor nuvele naturaliste s-a transformat în obiectivismul pur al nuvelelor realiste ulterioare. Caracteristicile lor distincte sunt următoarele :

1) lipsa spiritului ştiinţific
2) tema principală: sărăcia
3) îndreptarea către un realism de un obiectivism pur
4) uniformitatea formei: nuvela.[5]

În afară de influenţa realismului şi naturalismului vestic japonizat, literatura rusă modernă a exercitat o influenţă mult mai mare decât oricare altă literatură.

Nu se poate nega că literatura rusă modernă n-a avut o influenţă decisivă asupra realismului şi naturalismului coreean din anii ’20 cât şi asupra literaturii proletare ulterioare.

Unul din reprezentanţii literaturii coreene din această perioadă este Dong-In Kim (1900-1951), conducător al revistei *Changjo,* a cărui operă se situează în sfera naturalismului[6] având însă şi unele trăsături romantice[7] sau chiar estetizante[8]. El este autorul nuvelei *Gamja* (*Cartoful,* 1925) în care este urmărită viaţa tragică a unei femei într-un mediu social ostil.

Eroina principală a acestei nuvele, Bok-Nyó, s-a născut la sat, într-o familie săracă. Deşi era o fată cuminte şi muncitoare, ea a fost vândută de

[4] Héctor P. Agosti, “A Defense of Realism”, *Documents of Modern Literarz Realism,* pp. 493-494, Edited by George J. Becker, Princeton Universitz Press, 1967; apud Byóng-Ghól Kim, *1920 nyóntae hankuk realism munhakbipan,* în *Munyesacho*, editat de Jong-Jik Kim ş.a., Munhakgwa Jisóngsa, 1993, pp. 395-396.

[5] Hak-Dong Kim, *Hankuk munhakúi bikyomunhakjók yóngu,* Iljogak, 1993, pp. 138-143.

[6] Chól Baek, *Sinmunhak sajosa,* Singumunhwasa, 1992, pp. 242-245.

[7] Hong-Ro Yun, *Hyóndae hankukjakga yónku*, Minúmsa, 1979, p. 161.

[8] Ún-Jón Kim, *Dongingwa yumijui*, Kim, Hyang-Kyu gyosu jóngnyóntoeim ghinyómho, Seoul Satae, 1976; apud Dong-Kyu Park, *Hyóndae hankuk sosólui sónggyók yónku*, Munhaksekyesa, 1981, p. 81.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

familia sa în schimbul unei sume de bani, unui văduv cu 20 de ani mai în vârstă decât ea, care a luat-o de soţie. Soţul ei era un om leneş care nu dorea să ia pământ în arendă, fapt pentru care ei vor ajunge să trăiască la periferia oraşului Penzang.

Într-una din zile s-a făcut o selecţie a femeilor care urmau să cureţe pinii de omizi în schimbul unei sume de bani. După 5 zile Bok-Nyó a observat că printre ele erau câteva femei care deşi nu munceau ca ea câştigau mai mulţi bani. Aceasta datorită faptului că ele stăteau mai tot timpul şi se distrau cu cel care le supraveghea, întreţinând probabil cu acesta şi relaţii intime.

Treptat greutăţile vieţii o vor schimba foarte mult pe Bok-Nyó. În fiecare vară femeile din mahala furau cartofi de pe pământul unui chinez. Eroina, neavând ce mânca, este nevoită să facă acelaşi lucru. Neşansa a făcut ca Bok-Nyó să fie prinsă de stăpân şi silită să vină la el în schimbul unor bani. Femeia i-a spus soţului său de unde avea aceşti bani iar acesta nu numai că nu i-a reproşat nimic dar a fost de acord cu acest mod de a-şi câştiga existenţa.

Într-o primăvară chinezul s-a căsătorit, lăsând-o astfel pe Bok-Nyó fără posibilitatea de a mai obţine bani. Certându-se cu el, eroina a vrut să-l omoare cu o seceră. Stăpânul mai iute de mână i-a luat secera şi a omorât-o.

Un alt scriitor important din această perioadă este Sang-Sóp Yóm (1897-1963), autorul unei opere întinse (150 de nuvele, 28 de romane şi mai multe schiţe - în total peste 300 de lucrări[9]). Cea mai valoroasă creaţie a sa este *Samdae* (*Trei generaţii*), "unul din cele mai reuşite romane din perioada dominaţiei japoneze alături de *Taepyóngchónha* (*Lumea paşnică*, 1939) al lui Man-Sik Chae".[10] *Samtae* descrie în detaliu situaţia coreeană din deceniul al patrulea iar un alt roman al lui Sang-Sóp Yóm, *Mansejón* (*Poveste de viaţă eternă*), prezintă situaţia din deceniul al treilea.

În nuvela *Mansejón*, scriitorul care studia în Japonia este nevoit să se întoarcă acasă deoarece a primit vestea că soţia sa este bolnavă. El a sosit în Coreea cu câteva luni înainte de Mişcarea de Independenţă Samil.

Mansejón este o nuvelă de călătorie în care eroul descrie dramatica viaţă a coreenilor pe care el nu avusese cum s-o cunoască, fiind în Japonia.

Mulţi critici sunt de acord că *Trei generaţii* şi *Lumea paşnică* sunt romane care arată foarte realist şi cu succes cum fiecare om, de fiecare rang social îşi duce viaţa în această dureroasă şi violentă situaţie. Sang-Sóp Yóm prezintă vieţi tipice de cetăţeni coreeni la începutul anilor '30 într-o manieră

[9] Jong-Kyun Kim, *Yóm, Sang-Sóp yóngu*, The Universitz of Korea Press, 1974, p. 189; apud Hong-Ro Yun, *Hankuk gúndaesosól yónku*, Iljogak, 1993, p. 156.

[10] Yun-Sik Kim şi Hyón Kim, *Hankuk munhaksa*, Minúmsa, 1994, p. 189. Cf. Ji-Su Kim, *Chae, Man-Sikúi Takryuwa Taepyóngchónha*, în *Hankuk gúndae munhaksa ron*, editat de Hyóng-Taek Yim ş.a., Hanghilsa, 1993, p. 517.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

descriptivă şi realistă. Man-Sik Chae arată într-o manieră foarte vie, viaţa săracă şi dură de la sfârşitul anilor ’30.

În creaţia de început a lui Jin-Gón Hyón se resimte influenţa lui Maupassant şi mai ales a lui Cehov.[11] Operele sale reprezentative sunt *Unsujoún nal* (*O zi norocoasă,* 1924), *Bul* (*Focul,* 1925), *Sinmunjiwa chólchang* (*Ziarul şi gratiile,* 1927).

Spre deosebire de realismul deceniului al treilea, o imitaţie a celui european prin intermediul literaturii nipone, realismul din deceniul următor este “o creaţie care lucrând cu subiecte luate din viaţă, le eliberează prin intervenţia imaginaţiei din realitatea frustă şi le transferă pe un plan mai înalt”.[12]

În prima jumătate a anilor ’20 în jurul grupului literar de la revista *Changjo* se formează un adevărat cenaclu literar care desfăşoară o bogată activitate. În literatura coreeană se constată delimitarea creaţiei literare autentice de producţia de consum, axată pe senzaţional, mister sau melodramatism.[13] În ceea ce priveşte realismul literar, acesta cunoaşte două direcţii fundamentale: una psihologică (Sang Yi, Myóng-Sik Jo), şi alta lirică (Hyo-Sók Yi, Yu-Jóng Kim, Tae-Jun Yi).[14]

Dacă, în deceniul al treilea al secolului nostru, literatura realistă coreeană este preocupată de prezentarea sărăciei, a corupţiei, a degradării morale, a dezumanizării în condiţiile brutalei dominaţii japoneze, în anii ’30 ea merge în direcţia relevării conflictului dintre realitatea exterioară (socială, economică, naţională) şi realitatea interioară a oamenilor. Spre deosebire de acest realism de factură psihologică, cel liric nu prezintă în mod direct situaţia dramatică în care se află societatea coreeană, cât mai ales reflexul acesteia asupra sensibilităţii oamenilor, asupra modului de a trăi şi de a concepe viaţa. În acele vremuri sumbre toate lucrurile şi toate actele oamenilor par a căpăta o încărcătură tristă. Acest amestec de melancolie, aşteptare, tragism şi speranţă este ceea ce se numeşte *han.* Într-un studiu comparativ între ***dor*** şi ***han***, profesorul Sóng-Ki Kim precizează că deşi ambele sentimente au aceeaşi sursă, provenind dintr-o nemulţumire faţă de situaţia prezentă, ele urmează o mişcare diferită. Astfel *han* tinde să se ancoreze în trecut, fiind vorba de dorinţa de a nu renunţa, de a opri timpul în loc pentru a trăi în trecut. *Dor,* dimpotrivă, este îndreptat către viitor, el are în vedere ceea ce este posibil de obţinut sau imaginat ca fiind posibil.[15]

Cele mai reprezentative opere ale realismului liric sunt: *Memilkkot pil muryóp* (*Când înfloreşte hrişca*; Hyo-Sók Yi), *Dongpaegkkot, Bom Bom*

[11] Apud Hyóng-Gon Han ş.a., *Munyesacho*, Saemunsa, 1989, p. 144.
[12] Damian Grant, *Realism*, Muthuen & Co Ltd., 1970, p. 15.
[13] Cf. Yón-Hyón Jo, *Hankuk hyóneae munhaksa*, Sóngmungak, 1994, p. 463.
[14] Gyóng-Pyo Hong, *Hankuk gúndaesosól jakgaúisik yónku*, Hyóngsólchulpansa, 1989, p. 288.
[15] Sóng-Ghi Kim, *Mihai Eminescu und So-Wól Kim*, Centaurus-Verlagsgesellschaft Pfaffenweiler, 1986, pp. 77-78.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

(*Camelia înflorită, Primăvară Primăvară*; Yu-Jóng Kim), *Mullebang-a*, *Bóng-óri Samyóng-i* (*Moara de apă, Mutul Samyong*; Do-Hyang Na), *Munyódo* (*Şaman*; Dong-Ri Kim), *Byól* (Steaua; Sun-Wón Hwang), *Dalbam*, *Bokdókbang* (*Noaptea cu luna plină, Agenţia de intermedieri imobiliare*; Tae-Jun Yi).[16]

În nuvela *Când înfloreşte hrişca,* eroul este un negustor, Hó-saenwón, care transportă în noapte marfă dintr-un sat în altul pentru a o vinde. Alături de el şi de măgarul său mergeau încă doi drumeţi: Kim-sóndal, asociatul negustorului şi Dong-Yi un alt negustor care vindea aceeaşi marfă.

Era o noapte cu lună plină şi florile de hrişcă de pe marginea drumului care abia înfloriseră miroseau foarte puternic. Această atmosferă i-a redeşteptat negustorului Hó-saenwón amintiri plăcute şi a început să le povestească celorlaţi despre o fată pe care a cunoscut-o cu 20 de ani în urmă şi la care s-a gândit fără încetare în toţi aceşti ani cu speranţa de a o revedea. Pe această fată a întâlnit-o într-o noapte într-o moară de apă atunci când tocmai se dezbrăca pentru a face o baie în râu. Din relaţia lor de atunci s-a născut un copil.

Ulterior eroul va afla că Dong-Yi este copil din flori şi că mama sa, care s-a născut în Pongpzóng, este acum singură. Acest lucru i-a dat de bănuit eroului care în plus mai observă că tânărul era stângaci ca şi el.

Cu toate că Hó-saengwón îşi dă seama că Tong-Yi este fiul său, autorul nu relatează nici o scenă de bucurie a regăsirii dintre cei doi, lăsând cititorul să şi-o imagineze.

Nuvela se termină cu imaginea celor doi mergând spre Jechón, satul natal al mamei lui Dong-Yi.

În istoria literaturii coreene, primii cinci - şase ani ai deceniului al cincilea sunt cunoscuţi sub numele de ***Anii întunecaţi***, deoarece dominaţia japoneză luase o formă atroce, criminală. Publicarea celor două ziare naţionale *Dong-a* (1940) şi *Chosón* (1940) precum şi a revistei literare *Munjang* (1939-1941) a fost oprită dar cele mai cumplite măsuri au fost interzicerea folosirii limbii naţionale şi schimbarea numelor coreene în nume japoneze. În aceste condiţii atmosfera literaturii coreene nu putea fi decât sumbră.[17]

Eliberarea Coreei (15 august 1945) semnifică formarea Republicii şi crearea posibilităţii de a scrie, în sfârşit, în libertate. Din păcate, între 1950 şi 1953 are loc un nou eveniment dramatic în istoria poporului coreean: războiul fratricid care aruncă o prăpastie între cele două regimuri.

Diferenţele ideologice se resimt şi în literatură - nici nu putea fi altfel - astfel că se poate vorbi de apariţia unei literaturi de dreapta şi a uneia de stânga.[18] Majoritatea operelor din această perioadă vorbesc despre împărţirea

[16] Yi-Du Chón, *Hankuk hyóndae sosól ron*, Hyóngsólchulpansa, 1994, p. 128. Jóng-Ju Só ş.a., *Hyóndae jakga ron*, Hyóngsólchulpansa, 1994, p. 175.

[17] Jae-Són Yi ş.a., *Hankuk hyóndaesosól jakpumron*, Munjang, 1993, p. 26-30.

[18] Yón-Hyón Jo, op.cit., p. 596-603.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

ţării, opoziţia ideologică, necesitatea reîntoarcerii în ţară şi cea a lichidării rămăşiţelor imperialismului japonez. Însă urmele lăsate de o dominaţie brutală timp de 36 de ani nu se puteau şterge uşor. Despre aceasta vorbesc opere ca: *Non iyaghi* (*Istoria pământului*, 1948; Man-Sik Chae), *40 nyón* (*40 de ani*; No-Gab Park), *Haebangjónhu* (*Înainte şi după eliberare*; Tae-Jun Yi), *Dojóng* (*Călătorie*; Bong-Gu Yi) şi *Baramún gúnyang bulgo* (*Mai bate vântul*; Yong-Muk Kye) etc.[19]

Nuvela *Non iyaki* a lui Man-Sik Chae oferă o imagine a transformărilor din istoria contemporană a Coreei urmărind cele trei schimbări ale proprietăţii pământului care au loc de la sfârşitul dinastiei Josón până la eliberare. Eroul nuvelei este un ţăran sărac copleşit de dijmele şi de impozitele pe care trebuie să le achite în timpul ocupaţiei japoneze. El trăieşte însă cu speranţa de a fi împroprietărit după eliberare. În sfârşit, japonezii sunt nevoiţi să părăsească Coreea dar înlăturarea sursei răului nu aduce automat şi rezolvarea problemelor ţăranului din nuvelă. Este o eliberare care pentru erou nu înseamnă nimic.[20]

Un alt scriitor important al acestei perioade este Gún-Chan Ha care, de la sfârşitul deceniului 6 până la mijlocul deceniului 7, publică *Sunan 2 dae* (*Suferinţa celor două generaţii*), *Wangrúnggwa judungun* (*Mausoleul regal şi armata de ocupaţie*), *Samgakúi jip* (*Casa frumoasă*) iar la începutul deceniului următor scrie *Tchokjebi* (*Nevăstuica*), *Ilbondo* (*Sabia niponă*).

Gún-Chan Ha descrie în nuvela *Suferinţa celor două generaţii* drama a două generaţii. Este vorba de un om care şi-a pierdut un braţ în cel de-al doilea război mondial după ce a fost recrutat forţat de japonezi. Acum el îşi aşteaptă fiul care se întoarce acasă după ce şi-a pierdut un picior în războiul coreean.

Autorul sfârşeşte nuvela cu imaginea tatălui care-şi poartă fiul în spate pentru a-l trece pe o punte îngustă.

La 26 de ani de la debutul său literar - *Sahachon* (*Satul Saha*), Jóng-Han Kim revine în 1966 cu *Moraetop iyaghi* (*Poveste de pe plajă*) scriind apoi *Sangójok* (*Omul munţilor*) şi *Sapatchae* (*Trecătoarea Sapa*).

Publicat în 1971, *Sapatchae* (*Trecătoarea Sapa*) este un roman la fel de bine realizat al scriitorului Jóng-Han Kim ca şi nuvela sa de debut *Sahachon.*

Cartea relatează prima călătorie cu autobuzul din viaţa unui bătrân de la ţară pentru a-şi vedea sora mai mare aflată pe patul de moarte. Printre călători se află şi cinci studenţi coreeni recrutaţi în mod forţat în armata de ocupaţie şi care sunt însoţiţi de doi jandarmi japonezi. Bătrânului i se face milă de soldaţi şi îşi aminteşte de nepotul său Sang-Dók, fiul sorei muribunde, care a stat ascuns la el şi care a plecat în Manciuria pentru a deveni luptător în mişcarea de independenţă.

[19] Jae-Són Yi ş.a., op.cit., p. 34.
[20] *Ibid.*, p. 34-35.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

În apropierea trecătorii Sapa, autobuzul are pană şi pasagerii coboară pentru a-l împinge. Autobuzul se prăbuşeşte însă în prăpastie împreună cu soldaţii care rămăseseră înăuntru sub supravegherea japonezilor.

Bătrânul îl întreabă pe un tânăr, prieten de-al nepotului său Sang-Dók, dacă accidentul s-a produs din vina şoferului dar acesta nu-i răspunde. E clar însă că prăbuşirea autobuzului n-a fost o întâmplare. În timpul călătoriei, japonezii îi luaseră bătrânului alcoolul de şarpe pe care acesta îl ducea sorei şi îşi bătuseră joc de bătrân.

Împreună cu Gún-Chan Ha, scriitorul Jóng-Han Kim continuă linia realismului în tradiţia lui Man-Sik Chae şi Yu-Jóng Kim.[21]

Alte opere reprezentative pentru realismul coreean al anilor ’70 sunt *Gaekji*, *Sampo kanún ghil* (*Locuri străine*, *Drumul spre Sampo*; Sók-Yóng Hwang), *Ahopkyólleúi guduro namún sanae* (*Băiatul cu doar nouă perechi de pantofi*; Húng-Ghil Yun), *Jangnangham pungsón* (*Baloane colorate*; Mun-Gu Yi), *Eipúril pul* (*ziua păcălelilor*; Yong-Un Kim), *Nong-ghi* (*Steagul*; Súng-Hyu Yu), *Gójitmaljang-i* (*Mincinosul*; Yong-Sóng Kim), *Chujók, Bunnoúi ilghi* (*Urmărirea, Jurnalul unui om supărat*; Sang-Ung Sin), *Gyónuwa Jiknyó* (*Gyónu şi Jiknyó*; Yong-Suk Park).

Sók-Yóng Hwang a debutat în 1962 cu *Ipsókbugún* (*Pe lângă dolmen*), dar abia după apariţia romanului *Tap* (*Turnul*) în 1970 va desfăşura o activitate literară mai intensă.

Ghaekji (*Locuri străine*), cel mai reuşit roman al său, urmăreşte viaţa unor muncitori necalificaţi care lucrează la asanarea terenului pe un şantier. Aceşti nefericiţi de la marginea societăţii primesc un salariu de mizerie, plătit adesea cu întârziere. Atunci când vor încerca să organizeze o grevă vor fi repede cuminţiţi de către supraveghetorii firmei. Nevrând să-şi piardă slujba, muncitorii îşi vor relua tăcuţi munca. Dong-Hyók, eroul romanului, înţelege bine cum stau lucrurile şi va încerca să-i strângă din nou pe muncitori pentru a obţine condiţii mai bune de muncă. Stârniţi, muncitori sunt gata să comită violenţe dar sunt opriţi de Dong-Hyók. În final însă, funcţionarii firmei vor reuşi să-i păcălească cu promisiuni deşarte iar Dong-Hyók, trădat de cei pentru care luptase, va trăi cu intensitate o dramă a însingurării.

Aceste fenomene erau frecvente în Coreea din perioada în care are loc acţiunea romanului.

2. Tipul femeii abandonate-simptom al literaturii realiste coreene

Scriitorul s-a născut în perioada de agonie a dinastiei Josón când japonezii începeau cucerirea economică, politică şi militară a Coreei. După războiul ruso-nipon din 1905, Japonia şi-a consolidat poziţia de hegemon în nord-estul Asiei iar ritmul colonizării Coreei s-a accentuat.

[21] Jung-Só Gu, *Minjok munhakúi ghil*, Jungwónmunhwa, 1985, p. 33.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

Intenţionând să facă din Coreea o sursă de materii prime pentru rezolvarea problemelor sale economice, Japonia a lansat - cum s-a precizat anterior - un program de cadastrare şi extindere a suprafeţelor arabile, în acest scop înfiinţându-se 'Institutul pentru Cercetarea Terenurilor Agricole'. Mai târziu, a fost răspândit în mod intenţionat zvonul că acest 'institut' va confisca pământurile ţăranilor şi în felul acesta capitaliştii japonezi au pus mâna pe terenuri imense mai ales lângă Gunsan şi Jónju. Induşi în eroare mulţi ţărani coreeni care nu se pricepeau la problemele economice au rămas fără pământ, preţul acestuia crescând în scurt timp de 20-30 de ori. Printre cei păcăliţi s-a aflat şi tatăl scriitorului care a suferit o depresie nervoasă. Jucând la bursa din Gunsan acesta şi-a pierdut după aceea şi casa. Această practică prin care se efectuau operaţiuni cu orez fără să facă un comerţ real cu produsul respectiv dar în care se garanta cu pământul sau cu casa, fusese introdusă de japonezi şi a contribuit şi ea la deposedarea de pământ a coreenilor. Tatăl scriitorului a mers atunci în Inchón, un oraş mai mare, în speranţa că îşi va recupera paguba suferită dar acolo şi-a pierdut şi bruma de bani care îi mai rămăsese. Aşa se face că scriitorul a trăit cam până la 20 de ani într-o familie înstărită dar după aceea dificultăţile economice l-au urmărit toată viaţa.[22]

Multe din aceste evenimente care au marcat viaţa scriitorului se vor regăsi în romanul *Takryu* (*Apa tulbure*, 1937), considerat de mulţi critici ca fiind una dintre reuşitele romanului realist coreean.[23]

Acţiunea romanului se petrece în Gunsan[24] în apropierea căruia a copilărit autorul. Romanul începe cu descrierea râului Gunsan a cărei apă va deveni un simbol al dramei eroinei Cho-Bong dar şi al situaţiei tragice a Coreei.[25]

Jóng-jusa, tatăl eroinei, a venit în Gunsan cu 12 ani în urmă când, datorită vârstei înaintate, fusese concediat de la prefectura unde lucrase ca funcţionar timp de 13 ani. Atunci el şi-a vândut casa şi pământul şi s-a mutat în Gunsan sperând într-o viaţă mai bună dar în tot acest timp situaţia familiei sale s-a degradat în mod continuu. Cum munca de o viaţă nu i-a adus prosperitatea,

---

[22] Mu-Ung Yóm, *Chae Man-sik, Pyókho,* 1993, p. 314-315.

[23] Han-Suk Jóng, *Hyóndae hanguk jakga ron*, The Universitz of Korea Press, 1994, pp. 133-138; Jae-Són Yi, *Hankuk hyóndae sosólsa*, Honsóngsa, 1982; Hyón Kim, *Munhak sahoehak*, Minúmsa, 1983, p. 169; Chi-Su Kim, *Sikminchi sitaeúi munhak yónku, Gipúnsaem*, 1980, p. 302; Chu-Hyóng Yi, *1930 nyóndae hankuk changpyónsosól yónku*, teză de doctorat, Univ. Seoul, Facultatea de limba şi literatura coreeană, 1984, pp. 150-151.

[24] În 1894 această localitate portuară număra circa 150 de familii coreene şi 20 de familii japoneze. Datorită transporturilor de orez către Japonia, Gunsan devine în anii '30 cel mai mare port al Coreei depăşind cele două porturi cu tradiţie Busan şi Inchón. [Cf. Jong-Guk Yim, *Hankuk munhakúi minjungsa*, Silchónmunhaksa, 1986, pp. 339-340]

[25] Aşa cum observa A. Warren în *Teoria literaturii* cadrul în care are loc acţiunea poate fi privit ca "determinant fizic sau social, ca o forţă pe care individul nu o poate influenţa decât într-o foarte mică măsură". [R. Wellek, A. Warren, *Teoria literaturii*, în româneşte de Rodica Tiniş, Studiu introductiv şi note de Sorin Alexandrescu, Ed. pentru Literatură Universală, Buc., 1967, p. 293]

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

Jóng-jusa caută să schimbe situaţia familiei printr-o lovitură financiară. Speculaţiile cu orez care se fac la bursă i se par o ocazie bună pentru a forţa mâna norocului dar pierde tot şi îşi aduce familia într-o situaţie disperată. Ispitit de banii pe care îi flutură Tae-Su Go, un funcţionar de bancă, Jóng-jusa acceptă să-i dea acestuia mâna fiicei sale Cho-Bong deşi funcţionarul, familia sa şi proveniența banilor lui ridică multe semne de întrebare. Planurile lui Jóng sunt zădărnicite de moartea neaşteptată a lui Tae-Su Go dar se iveşte o nouă ocazie de a face rost de bani atunci când farmacistul Chae-Ho Park îşi manifestă dorinţa ca Cho-Bong să devină concubina lui. Astfel Jóng-jusa reuşeşte, cu banii primiţi de la fiica sa, să-şi atingă scopul de a demara o afacere profitabilă. Pentru aceasta însă el s-a folosit de fiica sa călcând peste demnitatea şi dreptul ei la fericire. Jóng-jusa nu este deloc un om care să nu poată aprecia cât de mare este gravitatea faptelor sale: în tinereţe a studiat atât literatura chineză clasică cât şi ştiinţele umane moderne.

Drama eroinei începe o dată cu căsătoria la care o obligă tatăl ei. Deşi îl iubeşte pe Sung-Jae Nam, pe care, de altfel, nu-l va uita niciodată, ea se supune voinţei tatălui său fiind o fată prea slabă pentru a se opune. În plus, ea consideră că se sacrifică pentru a-şi salva familia ajunsă în pragul disperării datorită tatălui.

Tae-Su Go, Hyóng-Bo Jang şi Tae-Ho Park sunt tipuri de oameni degeneraţi de care societatea nu duce lipsă în perioadele tulburi. Tae-Su Go a lucrat la o bancă din Seul înainte de a fi transferat la filiala din Gunsan. El ascunde cu mare grijă faptul că provine dintr-o familie săracă şi că mama sa locuieşte în condiţii modeste dându-şi, în acelaşi timp, aere de aristocrat care trăieşte pe picior mare. El sustrage bani din bancă şi face speculaţii cu orez dar pierde mereu şi când suma sustrasă devine prea mare îşi dă seama că nu mai are nici o şansă de a o pune la loc. Pe lângă aceasta, fiind un client obişnuit al caselor de toleranţă, contractează o boală venerică. Văzându-şi soarta pecetluită, funcţionarul se hotărăşte să se sinucidă dar mai întâi vrea să ia în căsătorie o fată curată, fiind sătul de vulgaritatea femeilor pe care le-a frecventat. În situaţia dramatică a familiei lui Jóng-jusa, banii constituie o tentaţie prea mare şi funcţionarul ajunge soţul eroinei. Tae-Su Go nu apucă să se sinucidă fiind omorât de Han-champong pentru că s-a culcat cu soţia acestuia. În aceeaşi noapte, eroina este violată de Hyóng-Bo Jang. Acesta este un individ rapace care studiază piaţa în vederea speculei, gata însă oricând să se folosească de orice prilej favorabil pentru a se îmbogăţi, neexistend pentru el nici un fel de oprelişte morală. Cu răbdare el se apropie de Tae-Su Go prefăcându-se că îi este prieten şi căutându-i acestuia punctul slab. Ocazia nu întârzie să apară şi după moartea lui Go pune mâna pe toţi banii şi o violează pe soţia acestuia.

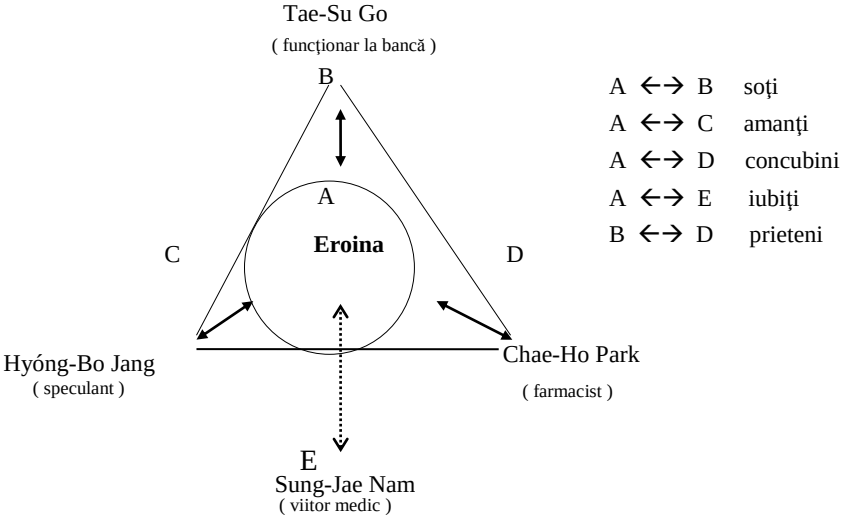
Aceste umilinţe o aruncă pe eroină într-o neagră deznădejde. Tratată ca un simplu obiect material ea ajunge să-şi piardă orice consideraţie faţă de sine. Profitând de prăbuşirea morală a lui Cho-Bong, farmacistul Chae-Ho Park şi-o face concubină. Dar în viaţa ei apare din nou cu brutalitate acelaşi Hyóng-Bo

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

Jang care, folosind banii lui Go, se îmbogăţise. Pus în situaţii penibile datorită insistenţelor mitocăneşti ale lui Hyóng-Bo Jang, farmacistul se retrage abandonându-i-o acestuia pe Cho-Bong.

Născută din amărăciune, pasivitatea ei ce părea definitivă este zdruncinată o dată cu revenirea speculantului. Grosolănia şi sadismul acestuia răscolesc vechile răni ale eroinei în sufletul căreia ia naştere un sentiment de revoltă. La început, sătulă de viaţa alături de acest monstru (termenul e folosit nu numai în sensul figurat ci şi în cel propriu, Hyóng-Bo fiind cocoşat), eroina fusese tentată de ideea sinuciderii. Doar gândul că după moartea ei Hyóng-Bo va murdări şi viaţa fiicei şi a sorei sale o face să renunţe. Cho-Bong se hotărăşte atunci să-l ucidă pe cel care i-a întinat existenţa şi care continuă să o umilească. Nu doar răzbunarea o împinge la acest gest extrem ci şi nevoia de a o rupe cu mizeriile trecutului.

În creaţia lui Man-Sik Chae, Cho-Bong face parte din acea categorie puţin numeroasă a personajelor pozitive. Cu o mare artă sunt descrise relaţiile dintre eroină şi celelalte personaje, o schemă posibilă a acestor relaţii fiind următoarea :

Rând pe rând cei trei bărbaţi - ale căror nume sunt trecute în vârfurile triunghiului - dispun de eroină ca de un obiect. Schema sugerează ‘pânza de păianjen’ pe care aceşti bărbaţi o ţes în jurul eroinei. Săgeata întreruptă indică relaţia virtuală - singura dorită de Cho-Bong - cu Sung-Jae. Ea sugerează ieşirea eroinei din beznă, din cercul vicios în care se află.

Într-o zi, Cho-Bong pleacă în oraş cu gândul ascuns de a cumpăra otravă. Supărat că eroina întârzie, Hyóng-Bo se răzbună chinuind-o pe fiica acesteia pe care o ţine cu capul în jos până la întoarcerea ei. Această nouă faptă, sadică şi

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

umilitoare în acelaşi timp, spulberă ultimele ezitări ale femeii care îşi duce la îndeplinire planul.

Între timp, Sung-Jae este informat de către Kye-Bong, sora eroinei, de starea disperată în care se găseşte aceasta din urmă şi vine să o salveze. El soseşte însă prea târziu, când Cho-Bong l-a ucis deja pe cocoşat. Îndurerată de ceea ce o aşteaptă acum pe sora ei, Kye-Bong nu-şi poate reţine amărăciunea:

> "... of, dacă ai mai fi suportat încă puţin... îmi promisese Súng-Jae că o să te ajute... aşa îmi promisese... puţin să mai fi suportat!" [26]

În evoluţia unui personaj există adesea un moment în care un mediator intervine ajutându-l pe primul să conştientiezeze situaţia sa. Acceptând definiţia pe care G. Lukács o dă romanului şi pe care L. Goldmann o sintetizează ca fiind "povestea unei căutări degradate, căutare de valori autentice într-o lume degradată şi ea dar mult mai profund şi într-un fel diferit"[27], putem aprecia că, în *Apa tulbure,* Sung-Jae Nam este mediatorul care o face pe eroină să găsească valorile autentice. Această idee se desprinde cu uşurinţă din ultima scenă a romanului. Dându-şi seama că Sung-Jae mai ţine încă la ea, eroina ezită între sinucidere şi predarea la poliţie, renunţând, în cele din urmă la prima 'soluţie'. Acest moment de cumpănă este descris cu fineţe de către autor, atent să nu scape nici un detaliu:

> "Cho-Bong se uita foarte atentă la el căutând să-i ghicească gândurile. Cu vocea tremurată ea îl întrebă neslăbindu-l din ochi:
>
> 'Acum trebuie să mă predau poliţiei, nu-i aşa? ...'
>
> 'Dacă tu zici da, aşa voi face.' El nu îndrăzni să o refuze şi caută cu privirea în jos ca şi cum acolo s-ar fi găsit răspunsul pe care trebuia să-l dea. Vocea ei tremurată îi rămăsese în minte ca o chemare şi fără să se uite în ochii ei îi simţea fierbinţeala din priviri.
>
> 'Da, du-te acolo la poliţie şi nu fi îngrijorată că totul o să treacă.' Ea dădu din cap şi o greutate invizibilă păru că se ridică de pe umerii ei făcând-o să suspine uşor." [28]

Deşi Sung-Jae o iubeşte acum pe sora eroinei, e clar că datorită lui, Cho-Bong îşi înfrânge tentaţia sinuciderii şi acceptă cu curaj cealaltă variantă, cea a predării la poliţie.

Finalul romanului aduce aşadar o foarte discretă notă optimistă.[29] Suferinţa şi umilinţele îndurate nu au înfrânt-o definitiv pe Cho-Bong. Din

---

[26] Man-Sik Chae, *Opera,* vol. II, p. 465.

[27] Prin valori autentice Goldmann înţelege "nu valorile pe care criticul sau cititorul le apreciază ca fiind autentice, ci acelea care, fără a fi prezente în mod manifest în roman, organizează în mod implicit ansamblul universului său". [Lucien Goldmann, *Pour une sociologie du roman*, Gallimard, 1964, p. 23]

[28] Man-Sik Chae, *Opera,* vol. II, p. 468-469.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

durerea ei s-a născut o rază de speranţă şi oricât de slabă ar fi aceasta ea devine raţiunea pentru care să-şi poarte mai departe crucea.

Eroina parcurge un lung şi dureros drum de la iluzia sacrificiului la pierderea demnităţii şi, în final, la redobândirea acesteia şi la regăsirea de sine. Preţul plătit este imens dar pentru prima dată apare în depărtare o rază de lumină. Este speranţa eroinei dar şi a autorului.

Nu ştim dacă, mai târziu, eroina îşi va împlini visul de a trăi alături de Sung-Jae, finalul fiind deschis, dar, aşa cum apreciază N. Friedmann în *Theory of Structure and End*: "Nu este neapărat nevoie ca sfârşitul să rezolve toate problemele din viaţa personajelor ci doar pe acelea relevante".[30]

Faptul că eroina îşi recâştigă demnitatea în finalul romanului este evident şi de mare importanţă. Se poate spune că acest lucru ilustrează două afirmaţii înrudite ale lui René Girard: "toate concluziile romaneşti sunt conversii" şi "toate concluziile romaneşti sunt nişte 'timpuri regăsite".[31] O părere asemănătoare despre finalul unui roman are şi Lukács.

L. Goldmann observă că, deşi cei doi teoreticeni sunt de acord asupra faptului că romancierul trebuie să depăşească conştiinţa eroilor săi, ei se situează pe poziţii diferite în privinţa naturii acestei depăşiri. R. Girard crede că romancierul depăşeşte degradarea lumii în momentul scrierii operei sale pentru a regăsi transcendenţa verticală.[32]

G. Lukács, dimpotrivă, crede că într-un univers în care degradarea este universală, această depăşire este şi ea, fatalmente, degradată. Iată de ce, pentru el, conversia finală a unui personaj este un sfârşit şi nu un început.[33]

BIBLIOGRAFIE

Baek, Chól (1992), *Sinmunhak sajosa*, Singumunhwasa.
Chae, Man-Sik (1994), *Opera*, vol. II. Changjakgwa bipyongsa.
Chón, Yi-Du (1994), *Hankuk hyóndae sosól ron*, Hyóngsólchulpansa.
Friedman, Norman, *Form and Meaning in Fictian*, The Universitz of Georgia Press, 1975.

[29] Vezi despre finalul romanului *Apa tulbure*: Yun-Sik Kim şi Hyón Kim, *op.cit.*, p. 188; Chi-Su Kim, *Hankuk sosólúi kongkan*, Zólhwadang, 1986, pp. 132-133; Han-Suk Jóng, *op.cit.*, p. 138; Tók-Ún Park, *Hyóndae munhak pipyóngúi ironkwa úngyong*, Saemunsa, 1989, p. 336-337.

[30] Norman Friedman, *Form and Meaning in Fictian*, The Universitz of Georgia Press, 1975, p. 66.

[31] René Girard, *Mensonge romantique et vérité romanesque*, Éditions Bernard Grasset, Paris, 1985, p. 293, 296.

[32] "Repudierea mediatorului uman, renunţarea la transcendenţa deviată, conduce în mod inevitabil către simbolurile transcendenţei verticale, indiferent dacă scriitorul este creştin sau nu.", René Girard, *op.cit.*, p. 310

[33] Vorbind despre forma romanescă, eminentul estetician scrie că "început este drumul, încheiată călătoria". Georg Lukács, *Teoria romanului*, în româneşte de Viorica Nişcov, prefaţă de N. Tertulian, Ed. Univers, Buc., 1977, p. 78.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)

Girard, René, *Mensonge romantique et vérité romanesque*, Éditions Bernard Grasset, Paris, 1985.
Goldmann, Lucien, *Pour une sociologie du roman*, Gallimard, 1964.
Grant, Damian (1970), *Realism*, Muthuen & Co Ltd.
Gu, Jung-Só (1985), *Minjok munhakúi ghil*, Jungwónmunhwa.
Han, Hyóng-Gon ş.a. (1989), *Munyesajo*, Saemunsa.
Hong, Gyóng-Pyo (1989), *Hankuk gúndaesosól jakgaúisik yónku*, Hyóngsólchulpansa.
Jo, Yón-Hyón (1994), *Hankuk hyóneae munhaksa*, Sóngmungak.
Jóng, Han-Suk (1994), *Hyóndae hanguk jakga ron*, The Universitz of Korea Press.
Kim, Byóng-Ghól (1976), *Realism munhakron*, Úlzumunko.
Kim, Chi-Su (1980), *Sikminchi sitaeúi munhak yónku, Gipúnsaem*.
Kim, Chi-Su (1986), *Hankuk sosólúi kongkan*, Zólhwadang.
Kim, Hak-Dong (1993), *Hankuk munhakúi bikyomunhakjók yóngu*, Iljogak.
Kim, Hyón (1983), *Munhak sahoehak*, Minúmsa.
Kim, Jong-Jik (1993), *Munyesacho*, Munhakgwa Jisóngsa.
Kim, Sóng-Ghi (1986), *Mihai Eminescu und So-Wól Kim*, Centaurus-Verlagsgesellschaft Pfaffenweiler.
Kim, Yun-Sik şi Kim, Hyón (1994), *Hankuk munhaksa*, Minúmsa.
Lukács, Georg, *Teoria romanului*, Ed. Univers, Buc., 1977.
Park, Dong-Gyu (1981), *Hyóndae hankuk sosólúi sóngkyók yónku*, Munhaksekyesa.
Park, Tók-Ún (1989), *Hyóndae munhak pipyóngúi ironkwa úngyong*, Saemunsa.
Só, Jóng-Ju ş.a. (1994), *Hyóndae jakga ron*, Hyóngsólchulpansa.
Wellek, R., Warren, A., *Teoria literaturii*, Ed. pentru Literatură Universală, Buc., 1967.Yi, Chu-Hyóng (1984), *1930 nyóndae hankuk changpyónsosól yónku*, teză de doctorat, Univ. Seoul, Facultatea de limba şi literatura coreeană.
Yim, Hyóng-Taek ş.a. (1993), *Hankuk gúndae munhaksa ron*, Hanghilsa.
Yi, Jae-Són (1982), *Hankuk hyóndae sosólsa*, Honsóngsa.
Yi, Jae-Són ş.a. (1993), *Hankuk hyóndaesosól jakpumron*, Munjang.
Yim, Jong-Guk (1986), *Hankuk munhakúi minjungsa*, Silchónmunhaksa.
Yóm, Mu-Ung (1993), *Chae Man-Sik, Pyókho*.
Yun, Hong-Ro (1979), *Hyóndae hankukjakga yónku*, Minúmsa.
Yun, Hong-Ro (1993), *Hankuk gúndaesosól yónku*, Iljogak.

BDD-A2429 © 2008 Editura Universităţii din Bucureşti
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 00:53:51 UTC)